

הערות למאמר: השאיפה לכורדיסטן עצמאית (עמ' 7)

1. Miran Koc, "integration of kurds in Europe", *KES*, 4 september 2016.
 2. Hamit Bozarslan, "Kurds: States, Marginality and security", in: Sam C. Nolutshungu, *Margins of Insecurity: Minorities and International Security*, University of Rochester Press, Rochester, New York, 1996.
 3. שלמה נקדימון, *תקווה שקרסה - הקשר הישראלי-כורדי 1963-1975*, הוצאת משכל, תל-אביב, 1996.
 4. עפרה בנג'ו, "כורדיסטאן והמדינה האסלאמית: מעצבי מפה האזורית החדשה", *צומת המזרח התיכון* 5, אוניברסיטת תל-אביב (יולי 2015).
 5. שם.
 6. Ismaeel Bashdar, "As the United States turns its back on Iraq and Bush's legacy, 'Kurds and democracy left to suffer'", *Ekurd Daily*, 2 January 2013.
 7. גליה לינדנשטראוס ועודד ערן, "ההתעוררות הכורדית והשלכותיה", *עדכון אסטראטיגי* 17, 1 באפריל 2014.
 8. Ofra Banjo, "Surprising Ties between Israel and the Kurds", *Middle East Forum* 21, 2014.
 9. סוכנויות הידיעות, "חברי פרלמנט עיראקיים: על נשיא עיראק להתנצל על שלחן את ידו של ברק", *הארץ*, 3 ביולי 2008.
 10. ברק רביד, "נתניהו על רקע המשבר בעיראק: ישראל תומכת במדינה כורדית עצמאית", *הארץ*, 20 יולי 2014.
 11. Aldo Liga, "Israel and Iraqi Kurds in a Transforming Middle east", *Istituto Afari Internazionali* 16, (December 2016).
 12. Magdi Abdelhadi, "Israelis train Kurdish forces", *BBC News*, 20 September 2006.
 13. Uzi Mahnaimi, "Israeli spies scour Iran in Nuclear hunt", *The Times*, 25 March 2012.
 14. Georges Malbrunot, *Mossad-Iran: Quand la presse israélienne reprend Le Figaro*, 16 January 2012.
 15. Jamal Khosravi, Jalal Kalhori and Loghman HamehMorad, "The Presence of Israel in Iraqi Kurdistan and its Security Challenges for Iran's National Security", *Journal of Politics and Law* 9, 30 August 2016.
 16. Gareth Stansfield, "Kurdistan Rising: To Acknowledge or Ignore the Unraveling of Iraq?", *Brookings Institute* 33, 31 July 2014.
 17. Maxim. A Suchkov, "How Russia sees Kurdish quest for Autonomy", *Al-Monitor*, 6 May 2016.
 18. שם.
 19. BBC, "Iraq Kurdistan independence referendum planned", *BBC News*, 1 July 2014.
 20. Ben Hubbard, Dionne searcy and Nicholas Casey, "Under Rex Tillerson, Exxon Mobil forged its own path abroad", *The New York Times*, 13 December 2016.
 21. Karzan Sulainavy, "Trump will accept Independent Kurdistan if Iraq agrees: AMCT Spokesman", *Kurdistan24*, 12 November 2016.
-
- ## הערות למאמר: מהרתעה לאילוף (עמ' 12)
1. Branislav, L. Slantchev, "Introduction to International Relations, Lecture 8: Deterrence and Compellence", University of California, San Diego, 2005.
 2. עומר דוסטרי, "אסטראטיגיית הכפייה של שחקנים מדינתיים מול שחקנים תת-מדינתיים: בחינת וניתוח העימות האלים בין ישראל וחזבאללה בשנים 2000-2015 והשפעת מלחמת לבנון השנייה על ממד ההרתעה של ישראל", תזה לתואר מוסמך בתוכנית לדיפלומטיה, אוניברסיטת תל-אביב, פברואר 2016.
 3. Sergey Minasyan, "Coercion in Action Deterrence and Compellence in the Nagorno-Karabakh Conflict", *PONARS Eurasia, Policy Memo*, Vol. 242, 2012, p. 2.
 4. שם.
-
5. Slantchev, 2005, pp. 4.
 6. Daniel William Altman, "A Theory of Red Lines and Faits Accomplis", Stanford University, 2014, p. 8.
 7. Patrick Tucker, "US Military Leaders Worry About Iran's Media Operations", *Defense One*, September 15, 2017.
 8. יהונתן ליס, "יעלון: חיזבאללה מעביר לסוריה את הכוחות הכי טובים שלו", *הארץ*, 3 ביוני 2013.
 9. "יעלון: אנו פועלים בסוריה כאשר הקווים האדומים שלנו נחצים", *וואלה חדשות*, 3 ביוני 2015.
 10. עדי חשמנונאי, "נתניהו: ישראל פועלת לפעמים בסוריה כדי למנוע העברות נשק", *וואלה חדשות*, 1 בדצמבר 2015.
 11. עומר דוסטרי, "הלחימה במדבר הסורי: השלכות אסטראטיגיות על סוריה והמזרח התיכון", *המכון למחקרי ביטחון לאומי*, 12 ביוני 2017.
 12. Yossi Melman, "Growing threats in Syria causing concern for Israel", *Jerusalem Post*, August 11, 2017.
 13. Bethan McKernan, "Israeli satellite images reveal 'Iranian missile facility' under construction in Syria", *Independent*, August 16, 2017.
 14. ברק רביד, "נתניהו: ישראל מתנגדת להסכם הפסקת האש בדרום סוריה", *הארץ*, 16 ביולי 2017.
 15. מורן אזולאי, שחר חי ואלכסנדרה לוקש, "ליברמן על נוכחות איראן בסוריה: לא נהיה צופים מהצד; בנט: 'נשמר על עצמנו בכוחות עצמנו'", *Ynet*, 24 באוגוסט 2017.
 16. טל שלו, "נתניהו לאחר הפגישה עם פוטין: 'להוציא את איראן מסוריה למנוע מלחמה'", *וואלה חדשות*, 23 באוגוסט 2017.
 17. טל שלו, "משלחת ביטחונית ביקרה בבית הלבן; גרינבלט: 'שיחה יעילה מאוד'", *וואלה חדשות*, 18 באוגוסט 2017.
 18. איתמר אייכנר ויעל פרידסון, "נתניהו למוכ'ל האו"ם: לא נאפשר עניבת חנק, איראן בונה אתרי טילים מדויקים גם בסוריה", *Ynet*, 24 באוגוסט 2017.
 19. עמוס הראל, "מפקד חיל האוויר הפורש, אמיר אשל, מסכם תקופה", *הארץ*, 25 באוגוסט 2017.
 20. Denis Pinchuk, "Netanyahu to Putin: Israel may act to curb Iran's clout in Syria", *Reuters*, August 23, 2017.
 21. רועי קייס ויואב זיתון, "דיווחים בסוריה: ישראל תקפה מרכז לפיתוח טילים ואמצעי לחימה כימיים", *Ynet*, 7 בספטמבר 2017.
 22. אמיר בוחבוט, "ליד סוללת S-400: תיעוד הנזק שנגרם למתקן הכימי שהופצץ בסוריה", *וואלה חדשות*, 10 בספטמבר 2017.
 23. Jack Khoury, "Syria Claims Israeli Strike on Military Base Near Damascus", *Haaretz*, December 2, 2017.
 24. Gordon Corera, "Iran building permanent military base in Syria - claim", *BBC*, November 10, 2017.
 25. שם.
 26. Rory Jones, Noam Raydan & Suha Maayeh, "Israel Gives Secret Aid to Syrian Rebels", *The Wall Street Journal*, June 18, 2017.
 27. Report of the Secretary-General on the United Nations Disengagement Observer Force for the period from 2 March to 16 May 2017.
 28. אודי דקל וכרמית ולנסי, "האיום האיראני בסוריה - הכצקתה?!", *מבט על* 967 (23), אוגוסט 2017.
 29. אסף גבור, "עדה בסכנה: ישראל פועלת למען הדרוזים בסוריה", *nrg*, 5 ביוני 2016.
 30. עמוס הראל, ג'קי חורי וברק רביד, "ישראל הזהירה את המורדים בסוריה מתקיפת הכפר הדרוזי חדר", *הארץ*, 17 ביוני 2015.
 31. Bethan McKernan, "Israel Gives Secret Aid to Syrian Rebels", *Wall Street Journal*, June 18, 2017.
 32. Aria Bendix, "U.S. Carries Out Another Airstrike in Syria", *The Atlantic*, June 6, 2017.
 33. שם.
 34. ברק רביד, "ישראל, רוסיה וארה"ב קיימו מפגשים חשאיים על הפסקת האש בדרום סוריה", *הארץ*, 9 באוגוסט 2017.
 35. משה שטיינמן, "נתניהו: 'אסור שהפסקת אש בסוריה תאפשר התבססות של איראן'", *וואלה חדשות*, 9 ביולי 2017.
 36. ברק רביד, "נתניהו לפוטין: מעורבותה הגוברת של איראן בסוריה היא איום על ישראל", *הארץ*, 23 באוגוסט 2017.
 37. דקל ולנסי, 2017.

הערות למאמר: האיגוף האנכי האיגוף האנכי כמהפכה צבאית טל טובי (עמ' 36)

1. Murray Williamson and Knox Macgregor, "Thinking about revolution in warfare", in: Murray Williamson and Knox Macgregor (eds.), **The Dynamics of Military Revolution 1300-2050**, Cambridge University Press, Cambridge, 2001, pp. 1-14; Geoffrey Parker, "The Future of Western Warfare", in: Geoffrey Parker (ed.), **The Cambridge History of Warfare**, Cambridge UP, Cambridge, 2005, pp. 424-431.
2. William F. Buckingham, "Airborne Forced", in: Charles Messenger (ed.), **Reader's Guide to Military History**, Fitzroy Dearborn, London, 2006, pp. 10-11.
3. Robert Roswell Palmer, "Frederick the Great, Guibert, Bulow: From Dynastic to National War", in: Peter Paret (ed.), **Makers of Modern Strategy: From Machiavelli to the Modern Age**, Princeton University Press, Princeton, 1986, pp. 91-119; Azar Gat, **The Origins of Military Thought: From the Enlightenment to Clausewitz**, Clarendon Press, Oxford, 1989, pp. 25-94; Peter Wilson, "Warfare in the Old Regime 1648-1789", in: Jeremy Black (ed.), **European Warfare 1453-1815**, St. Martin's Press, New York, 1999, pp. 69-95.
4. Leo Bagrow, **History of Cartography**, Precedent Publishing, Chicago, 1987, pp. 125-139.
5. Patrick O'Sullivan and Jesse W. Miller Jr, **The Geography of Warfare**, Croom Helm, London, 1983, pp. 18-22.
6. Gerard M. Devlin, **Paratrooper! The Saga of U.S. Army and Marine Parachute and Gilder Combat Troops during World War II**, St. Martin's Press, New York, 1977, pp. 22-23; Michael Hickey, **Out of the Sky: A History of Airborne Warfare**, Charles Scriber's Sons, New York, 1979, pp. 13-14.
7. ג'ון גאלבין, **היורדים לקרב - הסתערויות מן האוויר**, מערכות, תל-אביב, 1972, עמ' 12-16.
8. Jeremy Black, **Rethinking Military History**, Routledge, London, 2004, pp. 203-207; Williamson Murray, "The World in Conflict", in: Geoffrey Parker (ed.), **The Cambridge History of Warfare**, Cambridge University Press, Cambridge, 2005, pp. 315-320; Archer Jones, **The Art of War in the Western World**, Urbana, University of Illinois Press, Urbana, 1987, pp. 489-497; Robert Doughty and Ira Gruber, **Warfare in the Western World: Military Operations since 1871** (Vol. 2), Lexington, D. C. Heath and Company, Lexington, 1996, pp. 638-646; Williamson Murray and Allan. R Millett, **A War to be Won: Fighting the Second World War**, Cambridge Mass., The Belknap Press, 2001, pp. 18-35.
9. Christopher Ailsby, **Hitler's Sky Warriors: German Paratroops in Action 1939-1945**, Brassey, Dulles, 2000, pp. 7-19; Bruce Quarrie, **German Airborne Divisions**, Osprey, Oxford, 2004, pp. 7-12.
10. Maurice Tugwell, **Airborne to Battle: A History of Airborne Warfare 1918-1971**, William Kimber, London, 1971, pp. 17-34; David M. Glantz, **The History of Soviet Airborne Forces**, Frank Cass, Ilford, 1994, pp. 1-46.
11. U.S. Department of the Army, **Airborne Operations: A German Appraisal**, Washington D. C., US Army Center of Military History, 1951, pp. 2-10.
12. John. S Weeks, **Assault from the Sky: A History of Airborne Warfare**, G.P. Putnam's Sons, New York, 1978, pp. 64-67; Hickey, 1979, pp. 133-135.
13. Glantz, 1994, pp. 47-73.
14. Doughty and Gruber, 1996, p. 680.
15. Gerhald L. Weinberg, **A World at Arms: A Global History of World War II**, Cambridge University Press, Cambridge, 1994, p. 228.
16. John Keegan, **The Second World War**, Penguin, New York, 1990, pp. 161-162.
17. Keegan, 1990, pp. 160-172. ; גאלבין, 1972, עמ' 57-78.
18. ג'ון פרדריק צ'רלס פולר, **מלחמת העולם השנייה**, מערכות, תל-אביב, 1987, עמ' 96.
19. גאלבין, 1972, עמ' 77-78; ג'יימס גבין, **קדימה לברלין**, מערכות, תל-אביב, 1981, עמ' 23-24.
20. Edward M. Flanagan Jr, **Airborne - A Combat History of American Airborne Troops**, Presidio, New York, 2002, pp. 17-32.
21. Flanagan, 2002, pp. 343-345.
22. Leonard Rappor and Jr Arthur Northwood, **Rendezvous with Destiny: A History of the 101st Airborne Division**, Konecky & Konecky, Old

הערות למאמר: למידה והפקת לקחים תוך כדי לחימה (עמ' 19)

1. דני אשר, "למידת אויב על ידי כוחותינו תוך כדי לחימה במבצעי צה"ל", מפקדת זרוע היבשה, חטיבת היבשה, תה"ד, מחלקת תפישות, מאי 2016.
2. מאיר פינקל, על הגמישות, משרד הביטחון הוצאה לאור 2007, עמ' 160, 183-190.
3. שם, עמ' 223-234.
4. Steven Mains & Gil Ad Ariely, "Learning While Fighting, Operational Knowledge Management That Makes a Different", **Prism 2**, No. 3 (June 2011), pp. 166-167.
5. דני אשר, **מעשה אמ"ן**, משרד הביטחון הוצאה לאור, 2004, עמ' 63-71.
6. אג"ם/מה"ד, הדגמות ישום הדוקטרינה החדשה בצבא קע"מ בהגנה ובהתקפה, 1961.
7. תורת הקרב ופרשות קרב. מה"ד/תנ"ל, תורת הקרב, מה"ד, תנ"ל, חלקים א'-ב, 1963; פרשיות קרב, מה"ד, תנ"ל, 1963.
8. רס"ן אלן מיכלסון, "צה"ל הכין שיעורי בית", **מערכות** 440 (דצמבר 2011).
9. שם.
10. אלי מיכלסון, "תפיסת הפעלת כוחות היבשה של צה"ל במלחמת ששת הימים ולאחריה", עבודה לקראת התואר השני, אוניברסיטת בן-גוריון, 2011, פרק המבוא, עמ' ג-ד.
11. שם.
12. דני אשר, **לשבור את הקונספציה**, משרד הביטחון הוצאה לאור, 2003, עמ' 36-39.
13. פינקל, 2007, עמ' 194-207.
14. אשר, 2003, עמ' 218-219.
15. פינקל, 2007, עמ' 201-202.
16. תא"ל (מיל') דני אשר, "על קרב החווה הסינית של גדוד 890", **במה להיסטוריה צבאית**, 6 בינואר 2014.
17. אשר, 2003, עמ' 221-222.
18. פינקל, 2007, עמ' 208-222.
19. סא"ל בועז זלמנוביץ, "חקר מלחמת יום הכיפורים", **מערכות** 393 (פברואר 2004).
20. דני אשר, **הפעלת כוח משוריין בהר - המעורבות הצבאית הסורית בלבנון (1976-1975)**, מערכות, תל-אביב, 1985.
21. רס"ן שמואל אבינרי, "מכשולים בדרך להפקת לקחים", מחלקת תנ"ל ומפקדות, מטכ"ל, אפריל 1991.
22. אג"ם/מה"ד, צוות לקחים, **המודיעין הקרבי לקחי מבצע "שלי"ג**, נובמבר 1982, עמ' 10, 33.
23. סא"ל רוני כ', "המודיעין הקרבי", **מערכות** 291 (ינואר 1984).
24. אבינרי, 1991, עמ' 2.
25. שם, עמ' 14.
26. שם, עמ' 18.

הערות למאמר: הצלחה נמדדת לא רק במספרים אלא גם באיכות (עמ' 26)

- 1 מב"ם - המערכה שמנהלת מדינת ישראל באמצעות צה"ל וקהילת המודיעין נגד התעצמות מדינות אויב.
- 2 אלחנן נאה, **אפשר אחרת - החשיבה היצירתית של התלמוד**, עם עובד, תל-אביב, 2013, עמ' 21.
- 3 אל"ם גור ליש, "חשיבה יצירתית במערכת הצבאית", **מערכות** 426 (אוגוסט 2009).

4. סא"ל (מיל') פרץ רפאל, "שרשרת האספקה - גורם מכריע בבניין הכוח הצבאי", **מערכות** 451 (אוקטובר 2013).
 5. שם.
 6. מרום, 1998.
 7. לביא, 2000, עמ' 445.
 8. אלון שבת ועינת גן אל, "Big In Japan", **סטטוס כתב עת לחשיבה ניהולית ואסטרטגית**, גיליון 252 (יוני 2012).
 9. האלוף (מיל') ד"ר יוסף אבידר, **הנחת היסודות לצה"ל**, עמ' 14-8.
 10. חן אשכנזי, "איך לנהל את הוצאות הרכש בארגון", **סטטוס הירחון לחשיבה ניהולית** גליון 166 (אפריל 2005), עמ' 18-22.
 11. המילון למונחי צה"ל, הוצאת אג"ס-תוה"ד, 1998, עמ' 393.
 12. מרום, 1998.
 13. רפאל יקר, **רכש במשרד הביטחון 1984-1994**, משרד הביטחון הוצאה לאור, היחידה לתיעוד ולמחקר היסטורי, מאי 1999, עמ' 54.
 14. רפאל, 2013.
 15. צבי לביא, **ניהול רכש מתקדם**, איגוד לשכות המסחר, 2012, עמ' 20.
 16. רפאל, 2013.
 17. אל"ם אמיר לאור, "לוגיסטיקה למתקדמים", **מערכות** 460 (אפריל 2015).
 18. רס"ן לימור פומרנץ זורין, "על הסוציולוגיה של הלוגיסטיקה בחימה", **מערכות** 453 (פברואר 2014).
 19. לאור, 2015.
 20. מיכל פרנקל, "בין דטרמיניזם טכנולוגי לאנטי-אסנציאליזם: ההיבט הסוציולוגי של הטמעת טכנולוגיות בצבא היבשה", בתוך: **אדם, טכנולוגיה וארגון** (עורכים: ישראל כ"ץ, עמיר סנדר, אמיר קופרשמידט), משרד הביטחון הוצאה לאור, תל אביב, 2013, עמ' 153-167.
 21. רפאל, 2013.
 22. "כולנו נלכדנו ברשת" על השינויים הכלכליים, החברתיים והתפיסתיים בעקבות התפתחות האינטרנט, ד"ר ישראל בוקסר, **סטטוס הירחון לחשיבה ניהולית ואסטרטגית** 242 (אוגוסט 2011) עמ' 34-37.
 23. חן אשכנזי, "איך לנהל את הוצאות הרכש בארגון", **סטטוס הירחון לחשיבה ניהולית ואסטרטגית** 166 (אפריל 2005), עמ' 18-22.
 24. xun wang, Stephen M. Disney, "The bullwhip effect: progress, trends and directions", **The European journal of operational research** 250, 2016, pp. 691-701.
 25. לאור, 2015.
 26. יעקב אמיר, "תופעת 'שוט הפר'", **לוגיסטי-נט**, 17 באוקטובר 2010.
 27. Sean Salleh, "Operational Risk Scenario Analysis and the Bullwhip Effect", **Lumina decision systems**, 13 june 2013.
 28. אמיר, 2010.
 29. לאור, 2015.
 30. יוסי הטוני, "משרד הביטחון יעלה מערכת רכש של סאפ; ההיקף: חמישה מיליון שקלים", **PC אנשים ומחשבים**, 5 באפריל 2016.
 31. רפאל, 2013.
 32. רס"ן אבנר חגאי ורס"ן אבי ברון, "רכש ציוד משרדי מן המדף - מחקר מטה", פברואר 1997, עמ' 11-16.
 33. לביא, 2000, עמ' 39.
 34. צור פרנקוביץ, "שינויים בהרגלי השליטה", **סטטוס הירחון לחשיבה ניהולית ואסטרטגית** גליון 249 (מרס 2012) עמ' 28-30.
 35. רס"ן עמרי פדהצור, "חשיבה יצירתית שיטתית בצבא", **מערכות** 443 (יוני 2012).
 36. רפאל, 2013.

סינדרום החשיבה המבוזרת בקבלת ההחלטות - מינץ (עמ' 68)

1. איתן הבר, **היום תפרוץ מלחמה**, עידנים-ידיעות אחרונות, תל-אביב 1987, עמ' 13.
 2. ארכיון המדינה, נספח מס' 16. סיכום התייעצות אצל ראש הממשלה, תל-אביב, 6 באוקטובר 1973 שעה 8:05, עמ' 1.
 3. ארכיון צה"ל, דוח מטכ"ל, בוקר 6 באוקטובר 1973, שעה 5:45, דיון בלשכת שר הביטחון, עמ' 1.
 4. ארכיון המדינה, עמ' 1.
 5. ארכיון צה"ל. עמ' 3; ארכיון המדינה, עמ' 5.
 6. Irving Janis, **Groupthink: Psychological Studies of Policy Decisions and Fiascoes** (2nd ed.), Houghton Mifflin, Boston, 1982

Saybrook CT, 2001, pp. 780-800.
 23. גאלבין, 1972, עמ' 314.
 24. Marilyn Young, **The Vietnam Wars, 1945-1990**, HarperPerennial, New York, 1991, pp. 35-36; Spencer C. Tucker, **Vietnam**, Kentucky UP, Lexington, 1999, p. 76; גנרל ויליאם ואסטמורלנד, **חייל מדווח**, מערך-כות, תל-אביב, 1979, עמ' 304.
 25. Jack Shulimson, **U.S. Marines in Vietnam: The 6Defining Year: 1968**, U.S. Marine Corps, History and Museums Divisions, Washington D.C.: Headquarters, 1997, pp. 283-290.
 26. John J. Tolson, **Airmobility, 1961-1971**, Department of the Army, Washington D. C., 1989, p. 170.
 27. Shelby L Stanton, **The 1st Cav in Vietnam: Anatomy of a Division**, Novato, Presidio, 1999, pp. 138-139.
 28. גאלבין, 1972, עמ' 355.
 29. Center of Military History, **American Military History**, Washington D. C.: Government Printing Office, 1988, pp. 6-7.
 30. Tolson, 1989, p. 179.
 31. גאלבין, 1972, עמ' 356.
 32. Flanagan, 2002, pp. 402-403.
 33. Harry J. Summers Jr, **Gulf War Almanac**, Facts on File, New York, 1995, p. 208.
 34. Robert H. Scale, **Certain Victory: The US Army in the Gulf War**, US Army, Washington D. C., 1993, pp. 217-219.
 35. Summers, 1995, p. 208.

הערות למאמר: קצין לוחם אקדמאי (עמ' 54)

1. רב-אלוף חיים לסקוב, "על מפקדים ועל מנהיגות", **מערכות** 118-119 (אפריל 1959).
 2. סא"ל רוני עצמון, "מלכודת חשיבה - איך לזהות אותן וכיצד להימנע מהן", **מערכות** 443 (יוני 2012).
 3. סא"ל (מיל') ד"ר עדו הכט, "המקצוע הצבאי- בין מקצוע אקדמי למקצוע מעשי", **מערכות** 446 (דצמבר 2012).
 4. אלוף יעקב עמידרו, "מהו הידע המקצועי בצבא?", **מערכות** 372 (אוגוסט 2000).
 5. יובל בזק, "צה"ל - הדרך לצבא מקצועי יותר, כיצד להתאים את צה"ל לאתגרי העתיד", **צבא ואסטרטגיה** 3 (דצמבר 2009).
 6. תא"ל אורן אבמן ורס"ן קרולין לוי זעירא, "דור ה-Y והמנהיגות הקרבית בצה"ל", **מערכות** 454 (אפריל 2014).
 7. עוז אלמוג, **הצבר - דיוקן**, עם עובד, תל-אביב, 1997, עמ' 22.
 8. ראומה ספיר, "שלוש פריזמות על הבניית הקצועה בצה"ל", כנס האגודה הסוציולוגית, תל חי, 2005, עמ' 8.
 9. הכט, 2012.
 10. הכט, 2012.
 11. הכט, 2012.
 12. בזק, 2009.
 13. רס"ן יעל ברקת, "מסג"ם לתא"ל: התפיסה החדשה להכשרת הקצועה בצה"ל", **מערכות** 434 (דצמבר 2010).
 14. יגל שרעבי, "סיכום דוח ועדת בחינה שלב אקדמיה בקורס חובלים", **בית הספר לקצינים-זרוע הים**, 2015.
 15. אבי גיל, "ממלכתיות בצה"ל", הרצאה לפו"ם אפק, 28 ביולי 2016.
 16. בשנים 2006-2007: 26 קבילות חיילים נגד קצינים, ומהן 18 מוצדקות.
 17. בשנים 2008-2009: 20 קבילות חיילים נגד קצינים, ומהן 8 מוצדקות.
 גיל, 2016.

הערות למאמר: אפקט "שור הפר" (עמ' 60)

1. רס"ן אלי מרום, "מערכת מומחה לניהול מלאי ולעיתוד רכש", **מערכות** -357 356 (מרץ 1998).
 2. סא"ל רוית ויסמן, "פרדוקס המורכבות בצה"ל הדבקות בפשטות בעידן המורכבות", **מערכות** 443 (יוני 2012).
 3. צבי לביא, **ניהול רכש הלכה למעשה**, משרד הביטחון הוצאה לאור, 2000, עמ' 25.

59. אגרנט, עמ' 34.
60. אגרנט, עמ' 37.
61. אגרנט, עמ' 37-38.
62. ארכיון המדינה, עמ' 10.
63. Mintz and Wayne.
64. אורי בר יוסף, **המלאך**, זמורה ביתן, מודיעין, 2011.
65. בר-יוסף, 2013.
66. קיפניס, 2012.
67. בר-יוסף, 2001.
68. גילי כהן, "גולדה מאיר בוועדת אגרנט: לא יכולתי לעמוד בעימות עם ראש אמ"ן והרמטכ"ל", **הארץ**, 12 בספטמבר 2013.
69. דיין, 1976.
70. ארכיון המדינה, עמ' 10.
71. אגרנט, עמ' 37.

הערות למאמר: לקחים לצה"ל ממלחמת עולם (עמ' 79)

1. Michael Howard, *The lessons of history*, yale university press, 1991.
2. דוח ועדת אגרנט, 1975, עמ' 1350-1351.

הערות למדור סיקורת - תפקיד סאדאת במלחמת יום הכיפורים - מנקודת מבט מצרית (עמ' 84)

1. goo.gl/rhqNt7
2. William Burr (editor) "The October War and U.S. Policy", **The National Security Archive**, 7 october 2003; Document no. 20 מוחמד חאפז אסמאעיל, **הביטחון הלאומי של מצרים**, מרכז אל אהראם לתרגום ופרסום, קהיר, 1987, עמ' 317-318; משיר (פילדמרשל) עבד אל-עני גמסי, **זכרונות גמסי: מלחמת אוקטובר 1973**, הרשות המצרית הכללית לספרים, קהיר, 1989, עמ' 346.
3. הנרי קיסינג'ר, משבר - ניהול מדיניות החוץ במלחמת יום כיפור וביציאה מווייטנאם, הוצאת שלם, ירושלים, 2004, עמ' 91.
4. ראיין המרשל מחמוד גארייב, ששימש אז ראש מטה היועצים במצרים ואחר כך סגן הרמטכ"ל הסובייטי, בטלוויזיה, בערוץ RT. אל-אהראם, 19 בנובמבר, 2015 <http://gate.ahram.org.eg/News/811936.aspx>
4. מסעוד אל-בזאני: בזאני ותנועת השחרור הכורדית, חלק ג', עמ' 287-288.
5. Index of /webbook/book/aras/aras1/Book/sbarzani Edgar O'balance, *No Victor, No Vanquished: The Yom Kippur War*, Presidio Press, 1978

הערות למבט אישי: 11 בספטמבר של ישראל, בקרוב? (עמ' 90)

1. ועדת וינוגרד - הדוח החלקי, 2007; ועדת וינוגרד - הדוח הסופי כרך א', 2008; אלוף אביב כוכבי ואל"ם ערן אורטל, "מעשה אמ"ן - שינוי קבוע במציאות משתנה", **בין הקטבים**, גיליון 2 (יולי 2014); אלוף אביב כוכבי, 40 דפי ראש אמ"ן שהופצו בתפוצה פנימית באגף המודיעין במהלך שנות כהונתו.
2. Thomas H. Kean – Chairman, **The 9/11 Commission Report – Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States**, U.S Government Printing Office, Washington D.C, 2004; U.S. Senate Select Committee on Intelligence and U.S. House Permanent Select Committee on Intelligence, **Joint Inquiry into Intelligence Community Activities Before and After the Terrorist Attacks of September 11, 2001**, Washington D.C, 2002; Ken Druckerman and Banks Tarver (Producers), & John Marks and Jon Meyersohn (Directors), 2017, "Road to 9/11" [3 parts Documentary (מפיק) גידי אביבי (Series)], Left/Right Productions, New York City אנה סומרשף והנריקה צימרמן (במאים), 2016, "גיהאד עכשיו" [סדרה

7. Uri Bar-Joseph and Jack S. Levy, "Conscious Action and Intelligence Failure", **Political Science Quarterly**, September 2009, pp. 461-488
8. Alex Mintz and Carly Wayne, **The Polythink Syndrome: U.S. Foreign Policy Decisions on 9/11, Afghanistan, Iraq, Iran, Syria and ISIS**, Stanford University Press, 2016; Alex Mintz and Carly Wayne, "The Polythink Syndrome and Elite Group Decision-Making", *Political Psychology* 3, (January 2016), pp. 3-21
9. אורי בר-יוסף, **הצופה שנרדם, הפתעת יום הכיפורים ומקורותיה**, זמורה ביתן, לוד, 2001.
10. ארכיון צה"ל, עמ' 3.
11. ארכיון המדינה, עמ' 5.
12. בר-יוסף, 2001.
13. ארכיון צה"ל, עמ' 3.
14. ארכיון צה"ל, עמ' 3; ארכיון המדינה, עמ' 3.
15. ארכיון צה"ל, עמ' 3.
16. משה דיין, **אבני דרך - אוטוביוגרפיה**, עידנים ודביר, תל-אביב, 1976, עמ' 576.
17. ארכיון צה"ל, עמ' 5.
18. ארכיון המדינה, עמ' 7.
19. ארכיון המדינה, עמ' 8-9.
20. ארכיון המדינה, עמ' 12.
21. יגאל קיפניס, **1973 - הדרך למלחמה**, דביר, אור יהודה, 2012.
22. מירון מודיני, **גולדה - ביוגרפיה פוליטית**, ספרי חמד, תל-אביב, 2008.
23. ארכיון צה"ל, עמ' 4.
24. ארכיון המדינה, עמ' 4.
25. ארכיון המדינה, עמ' 8-9.
26. ארכיון המדינה, עמ' 8.
27. דיין, 1976.
28. ארכיון צה"ל, עמ' 4.
29. ארכיון צה"ל, עמ' 5.
30. ארכיון המדינה, עמ' 10-11.
31. ארכיון המדינה, עמ' 10.
32. ארכיון צה"ל, עמ' 6.
33. ארכיון המדינה, עמ' 8-9.
34. ארכיון המדינה, עמ' 10-11.
35. בר-יוסף, 2001.
36. שמעון גולן, **מלחמה ביום הכיפורים, קבלת ההחלטות בפיקוד העליון במלחמת יום הכיפורים**, מודן ומערכות, 2013, עמ' 251.
37. פרופסור אורי בר-יוסף, "אי הפעלת 'אמצעי האיסוף המיוחדים' והכשל המודיעיני במלחמת יום הכיפורים - מבט חדש", **מערכות** 448 (אפריל 2013).
38. בר-יוסף, 2013.
39. קיפניס, 2012.
40. ארכיון המדינה, עמ' 6-7.
41. אלי זעירא, **מיתוס מול מציאות - מלחמת יום הכיפורים: כשלונות ולקחים**, ידיעות אחרונות, תל-אביב 1993.
42. ארכיון המדינה, עמ' 12.
43. ארכיון המדינה, עמ' 11.
44. הבר, 1987, עמ' 28.
45. Mintz and Wayne, 2016.
46. "דוח ועדת אגרנט: ועדת החקירה מלחמת יום הכיפורים, עם עובד, תל-אביב, 1975, עמ' 40.
47. אגרנט, עמ' 41.
48. קיפניס, 2012.
49. בר-יוסף, 2013.
50. צבי זמיר ואפרת מס, **בעיניים פקוחות. ראש המוסד מתריע: האם ישראל מקשיבה?**, כנרת, זמורה-ביתן, דביר, 2011.
51. שמעון גולן, **מלחמה ביום הכיפורים, קבלת ההחלטות בפיקוד העליון במלחמת יום הכיפורים, מודן ומערכות**, 2013, עמ' 251.
52. רוני ברגמן וגיל מלצר, **מלחמת יום כיפור - זמן אמת**, ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 2003.
53. ארכיון המדינה, עמ' 4.
54. ארכיון המדינה, עמ' 6-7.
55. ארכיון צה"ל, עמ' 6-7; ארכיון המדינה, עמ' 6-7.
56. ארכיון צה"ל, עמ' 5; ארכיון המדינה, עמ' 3.
57. ארכיון המדינה, עמ' 5, 10, 12.
58. גולן, 2013.

27. *The 9/11 Commission Report*, p. 88. הועדה הוסיפה שישנה נטייה מוגזמת בשירותי המודיעין האמריקנים לחשוב שהטכנולוגיה היא הפתרון, אך קבעה שהטכנולוגיה תוכל להפיק את התוצאות המיטביות רק אם לארוגן תהיה הדוקטרינה, המבנה והתמריצים לנצל אותה.

28. עיסוק נרחב בנושא מופיע במאמרי כתב העת - המרכז למורשת המודיעין, **מודיעין הלכה ומעשה**, גיליון 1 (דצמבר 2016)

29. *The 9/11 Commission Report*, Chapter 13-"How To Do It? A Different Way Of Organizing The Government" pp. 399-429

30. *Ibid*, p. 416

31. *Ibid*, pp. 411, 414, 416-417

32. *Ibid*, p. 417

הערות למבט אישי - הצורך בזרוע קרבית חדשה (עמ' 94)

1. ארנת כהן, "אחרי עשור - זה מאגר הנשק של חזבאללה", **מאקו**, 15 ביוני 2016.

2. Sulome Anderson, "The next middle east war? Hezbollah may risk everything in all-out fight with Israel", *Newsweek*, 3 July 2017

3. ברק רביד, "ישראל העבירה לאיראן מסרי אזהרה: לא נסבול הקמה של מפעלי נשק בלבנון", **הארץ**, 25 ביוני 2017.

4. אלכס פישמן, "יש בסוריה 20 אלף אנשי ג'יהאד עולמי. ברגע שיגמרו לטפל באסד, אנחנו הבאים בתור", ידיעות אחרונות, 3 בינואר 2014, עמ' 19.

5. אלכס פישמן, "טילים בקנה", **ידיעות אחרונות**, המוסף לשבת, 1 בדצמבר 2017.

דוקומנטרית], רשות השידור הישראלית, ירושלים, פרק 2.

3. *The 9/11 Commission Report*, p. 155

4. *Ibid*, pp. 222, 269

5. *Ibid*, pp. 181-182

6. *Ibid*, pp. 181-182, 267

7. *Ibid*, pp. 269, 538 – note 72

8. *Ibid*, p. 269

9. CIA Inspector General, **Executive Summary - OIG Report on CIA Accountability With Respect to the 9/11 Attacks**, June 2005, p. 10; **Druckerman and Tarver**, part 3, Precise Time 1:10:18-1:10:35

10. *The 9/11 Commission Report*, p. 356

11. *Ibid*, pp. 411, 414, 416-417

12. "The System Was Blinking Red" *Ibid*, Chapter 8 - pp.254-278

13. *Ibid*, pp. 353, 400-401

14. הועדה קבעה כי 30% מההזדמנויות בהן יכלה ארה"ב לפעול באופן שבסביר רות גבוהה היה מסכל או משבש את הפיגוע, הסיבה הבלעדית להחמצתן הייתה שיתוף מידע לקוי וב-40% נוספים הייתה זו אחת הסיבות העיקריות. ראו- *Ibid*, pp. 355-356; *Ibid*, Chapter 13.3-"Unity of Effort in Sharing Information", pp. 416-419

15. The White House, **National Strategy For Information Sharing**, 2007, pp. 7-9

16. *Ibid*; שתי דוגמאות בולטות לכך הן מיסוד תפקיד ראש המודיעין הלאומי האמריקני שנועד לנהל את כל קהילת המודיעין כך שתעבוד במ"שולב, תוך שיתוף מידע מיטבי ובטוח. ראו - <https://www.dni.gov/files/> documents/ODNI_mission_poster_FINAL.pdf

17. מנהלת שיתוף המידע של קהילת המודיעין הכפוף לראש המודיעין הלאומי. ראו - <https://www.dni.gov/index.php/who-we-are/organizations/ps/> ps-related-menus/ps-related-links/information-sharing-executive-ise

18. J. M. McConnell-Director of National Intelligence, **United States Intelligence Community Information Sharing Strategy**, 2008, p. 2

19. *The White House*, **Information Sharing and Safeguarding**, 2012

20. ד"ר אליהו וינוגרד - יו"ר, **ועדת וינוגרד - הדוח החלקי**, עמ' 59, הערה 103; **ועדת וינוגרד - הדוח הסופי כרך א**, עמ' 257-258.

21. ד"ר אליהו וינוגרד - יו"ר, **ועדת וינוגרד - הדוח הסופי כרך א**, עמ' 258, סעיף 17.

22. **כוכבי ואורטל**, 2014, עמ' 9-57; להרחבת הפירוט על השינויים באמ"ן מומלץ לאנשי המודיעין מבין הקוראים לקרוא את 40 דפי ראש אמ"ן שהפיץ האלוף כוכבי בתפוצה פנים אמ"נית.

23. דודי סימן טוב וסא"ל עופר ג' מוסיפים ששיטה זו, כשמופעלת לטווח ארוך, מהווה איום על התרבות הארגונית הקלאסית המקדשת את הבידול והמידור בין הגופים השונים. ראו- דודי סימן טוב ועופר ג', "מודיעין 2.0 - גישה חדשה לעשיית מודיעין", **צבא ואסטרטגיה** 5, גיליון 3 (דצמבר 2013), עמ' 30

24. גם לאחר הקמת גוף המודיעין המשולב (NCTC) עדיין ישנם מכשולים בשיתוף מידע, ונציגי הסוכנויות מוסיפים להיתקל בחסמים של נהלים ומדיניות שמונעים מהם גישה למידע של ארגונים אחרים, בלא שום גוף שיטיל עליהם אחריות למניעת מידע שלא בצדק. מסקנה זו הועלתה בדוח ועדת החקירה הממלכתית לבחינת כשלון קהילת המודיעין האמריקנית לגבי הערכתה בנוגע להימצאות נשק להשמדה המונית בידי סדאם חוסיין שהוביל לפלישת ארה"ב לעיראק ב-2003. ראו - Laurence H. Silberman and Charles S. Robb – Chair, **The Commission on the Intelligence Capabilities of the United States Regarding Weapons of Mass Destruction**, Washington D.C., 2005, p. 431

25. גם בכשלונו זה ליקויי שיתוף המידע עלו כבעיה מהותית, מה שגרם לכך שהועדה כתבה שורת המלצות נוקבות יותר מאלו של ועדת 11 בספטמבר לשם תיקון הבעיה. הועדה התנגדה לכך שסוכנויות האיסוף נוהגות כאילו הן "הבעלים" של המידע שאספו ולכן יוכלו לבחור עם מי כן ולא ישתפו אותו. מצב זה, לטענתה, מושרש היטב בקהילת המודיעין, והיא המליצה כיצד נכון לשנותו. ראו - *Ibid*, pp. 14, 429-450

26. הקמת גוף המודיעין המשולב (NCTC), שעל הקמתו המליצה ועדת 11 בספטמבר, מהווה מנגנון בקרת שיתוף אחד מיני רבים. ראו - *The White House*, **National Strategy For Information Sharing**, pp. 7-9

27. **סימן טוב ועופר ג'**, 2013, עמ' 37-38; הדס מינקה ברנד, "רשתיות - שפרי הופעתן", **בין הקטבים**, גיליון 5 (נובמבר 2015), עמ' 16-17

28. **כוכבי ואורטל**, 2014, עמ' 22

29. **שם**, עמ' 42